

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/56/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7823201291
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:7823201291.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II, sudkyňou JUDr. Hanou Posluchovou vo veci starostlivosti o maloletého: S. A., nar. XX.X.XXXX, dieťa rodičov - matky: I. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom O. W. XX, O., a otca: S. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. W. XX, O., za účasti pestúnov: 1/ D. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Č. XX, G., a 2/ F. K. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, Č., t.č. bytom Č. XX, G., o pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností a vyslovenie osvojiteľnosti, takto

rozhodol:

I. Súd vyslovuje osvojiteľnosť maloletého: S. A., nar. XX.XX.XXXX, dieťa matky: I. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. W. XX, O., a otca S. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. W. XX, O.Š..

II. Súd pozbavuje matku: I. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. W. XX, O. a otca S. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. W. XX, O., rodičovských práv k maloletému: S. A., nar. XX.XX.XXXX.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Rožňava podal dňa 6.6.2023 na Okresný súd Rožňava podnet na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého a zároveň pozbavenie rodičovských práv matky aj otca vo vzťahu k maloletému.

2. Podnet odôvodnil tým, že maloletý pochádza z manželského vzťahu matky I. A., nar. XX.XX.XXXX a otca S. A., nar. XX.XX.XXXX. Maloletý S. bol na základe neodkladného opatrenia vydaného Okresným súdom Rožňava dňa 24.09.2020 pod sp. zn. 12PPOm/2/2020 zverený do dočasnej ústavnej starostlivosti CDR A.. Z mimomanželského vzťahu matky I. A. a nebohého G.Š. H. pochádzajú aj ďalšie mal. deti: M. H., nar. XX.XX.XXXX, G. H., nar. XX.XX.XXXX a X. H., nar. XX.XX.XXXX. Mal. X., M. M. G. boli rovnako na základe neodkladného opatrenia vydaného Okresným súdom Rožňava dňa 24.09.2020 pod č.k. 7PPOm/7/2020-13 zverené do dočasnej ústavnej starostlivosti CDR A.. Dôvodom zverenia mal. detí do dočasnej ústavnej starostlivosti CDR A. bolo zanedbávanie starostlivosti rodičov o mal. deti. Rodičia sa často hádali a to v dôsledku požívania alkoholických nápojov, dochádzalo k fyzickému napadnutiu matky a matka sa tak často ocitla s mal. deťmi na ulici alebo prespávala u príbuzných. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/158/2021-58 zo dňa 13.12.2021, právoplatným dňa 04.02.2022, bola nad mal. S. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonávala v CDR A.. Obaja rodičia boli zaviazaní vyživovacou povinnosťou voči maloletému vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, vopred vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca na účet CDR A.. Nakoľko na strane rodičov nedošlo k zmene pomerov, maloletý bol tunajším úradom nahlásený do prehľadu mal. detí na sprostredkovanie náhradnej osobnej starostlivosti. O maloleté dieťa prejavili záujem budúci pestúni. Uznesením Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/54/2023-45 zo dňa 14.03.2023 bol maloletý dočasne zverený do osobnej starostlivosti budúcich

pestúnov F.. K. X., nar. XX.XX.XXXX a D. Q., nar. XX.XX.XXXX, a to do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 12P/54/2023 o zverenie do pestúnskej starostlivosti. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/54/2023-102 zo dňa 04.04.2023, právoplatného dňa 10.05.2023, bola nad mal. S. zrušená ústavná starostlivosť v CDR A. a zároveň bol zverený do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov F.. K. X., nar. XX.XX.XXXX a D. Q., nar. XX.XX.XXXX. Obaja rodičia boli zaviazaní vyživovacou povinnosťou voči maloletému vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, a to vopred vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K.. Dňa 23.03.2023 oddelenie SPODaSK telefonicky kontaktovalo sociálnu pracovníčku Mesta O. ohľadne overenia si pobytu rodičov mal. dieťaťa. Sociálna pracovníčka uviedla, že otec S. A. prespáva u rodiny na E. ulici, matka I. A., prespáva u dcéry alebo u syna, obaja rodičia sa počas dňa spolu potulujú po meste. Rodičia nemajú zabezpečené stále bývanie. Nakoľko nie je možné preveriť bytové pomery rodičov mal. dieťaťa, zo spisovej dokumentácie a informačných systémov vedia uviesť nasledovné: matka I. A. je nezamestnaná, nie je evidovaná ani ako uchádzač o zamestnanie, nakoľko bola v mesiaci február 2022 vyradená z evidencie pre nedostavenie sa na úrad bez vážnych dôvodov. Otec S. A. je nezamestnaný, nie je evidovaný ani ako uchádzač o zamestnanie, je poberateľom invalidného dôchodku. Matka kontaktovala telefonicky CDR A. ohľadne maloletého naposledy dňa 08.03.2023, matka sa o dieťa zaujíma sporadicky, približne dvakrát za polrok, otec sa o mal. dieťa nezaujíma. Matka maloleté dieťa navštívila počas jeho pobytu v CDR A. raz a to dňa 29.06.2021. Tento záujem však možno považovať len za formálny záujem, matka telefonicky komunikuje len s dcérami v CDR A.. Rodičia si voči mal. dieťaťu neplnia svoju vyživovaciu povinnosť. V najlepšom záujme dieťaťa je zabezpečenie jeho osvojenia a vyrastanie v úplnej rodine.

3. Uznesením Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/115/2023-11 zo dňa 9.6.2023 bolo začaté konanie o pozbavenie rodičovských práv a vyslovenie osvojitelnosti maloletého z úradnej povinnosti. Zároveň uznesením Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/115/2023-13 zo dňa 9.6.2023 bola prenesená príslušnosť na Mestský súd Bratislava II. Obe uznesenia nadobudli právoplatnosť dňa 23.6.2023 a dňa 29.6.2023 bol spis doručený Mestskému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

4. Podľa § 180 Civilného sporového poriadku súd vec prejednal v neprítomnosti rodičov maloletého, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie vykázané na adresu evidovanú v Registri obyvateľov SR.

5. Vo veci bolo vykonané dokazovanie výsluchom pestúnov a kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s obsahom rodného listu maloletého, obsahom pripojených spisov, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V., správou CDR A. ako aj obsahom ďalších listinných dokladov. Bol zistený nasledovný skutkový stav:

6. Z obsahu rodného listu maloletého S. A., nar. XX.X.XXXX, zapísaného v knihe narodení matričného úradu V., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX súd zistil, že matkou maloletého je I. A., nar. XX.XX.XXXX, a otcom maloletého je S. A., nar. XX.XX.XXXX.

7. Maloletý S. bol na základe neodkladného opatrenia vydaného Okresným súdom Rožňava dňa 24.09.2020 pod sp. zn. 12PPOm/2/2020 zverený do dočasnej ústavnej starostlivosti CDR A.. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/158/2021-58 zo dňa 13.12.2021, právoplatným dňa 04.02.2022, bola nad mal. S. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonávala v CDR A.. Obaja rodičia boli zaviazaní vyživovacou povinnosťou voči maloletému vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, a to vopred vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca na účet CDR A.. Uznesením Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/54/2023-45 zo dňa 14.03.2023 bol maloletý dočasne zverený do osobnej starostlivosti budúcich pestúnov F.. K. X., nar. XX.XX.XXXX, a D. Q., nar. XX.XX.XXXX, a to do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 12P/54/2023 o zverenie do pestúnskej starostlivosti. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/54/2023-102 zo dňa 04.04.2023, právoplatným dňa 10.05.2023, bola nad mal. S. zrušená ústavná starostlivosť v CDR A. a zároveň bol zverený do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov F.. K. X., nar. XX.XX.XXXX, a D. Q., nar. XX.XX.XXXX. Obaja rodičia boli zaviazaní vyživovacou povinnosťou voči maloletému vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, a to vopred vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K..

8. Z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 17.8.2023 vyplýva, že maloletý pochádza z manželského vzťahu matky I. A., nar. XX.XX.XXXX, a otca S. A., nar. XX.XX.XXXX. Na základe neodkladného opatrenia vydaného Okresným súdom Rožňava so sp. zn. 12PPOm/2/2020 zo dňa 24.09.2020 bol maloletý zverený do dočasnej ústavnej starostlivosti CDR A.. Z mimomanželského vzťahu matky I. A.H. a nebohého G. H. pochádzajú aj ďalšie mal. deti M.G. H., nar. XX.XX.XXXX, G. H., nar. XX.XX.XXXX a X. H., nar. XX.XX.XXXX. Mal. X., M. a G. boli rovnako na základe neodkladného

opatrenia vydaného Okresným súdom Rožňava so sp. zn. 7PPOm/7/2020-13 dňa 24.09.2020 zverené do dočasnej ústavnej starostlivosti CDR A. a neskôr do ústavnej starostlivosti CDR A.. Dôvodom zverenia mal. detí do dočasnej ústavnej starostlivosti CDR A. bolo zanedbávanie starostlivosti rodičov o mal. deti. Rodičia sa často hádali a to v dôsledku požívania alkoholických nápojov, dochádzalo k fyzickému napadnutiu matky a matka sa tak často ocitla s mal. deťmi na ulici alebo prespávala u príbuzných, zanedbávala školskú dochádzku mal. detí, osobnú hygienu a celkovú starostlivosť o mal. deti. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/158/2021-58 zo dňa 13.12.2021, právoplatným dňa 04.02.2022, bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť v CDR A.. Nakoľko na strane rodičov nedošlo k úprave pomerov, mal. S. bol tunajším úradom nahlásený do prehľadu mal. detí na sprostredkovanie náhradnej osobnej starostlivosti. O mal. dieťa prejavili záujem budúci pestúni. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/54/2023-102 zo dňa 04.04.2023 a právoplatného dňa 10.05.2023 bola nad maloletým zrušená ústavná starostlivosť, ktorú vykonával v CDR A. a zároveň bol zverený do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov F.. K. X., nar. XX.XX.XXXX a D. Q., nar. XX.XX.XXXX. Obaja rodičia boli zaviazaní vyživovacou povinnosťou voči maloletému vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K.. Matka kontaktovala telefonicky CDR A. ohľadne mal. dieťaťa naposledy 08.03.2023, matka sa o dieťa zaujíma sporadicky, približne dvakrát za polrok, otec sa o mal. dieťa nezaujíma. Matka mal. S. navštívila počas jeho pobytu v CDR A. raz, a to dňa 29.06.2021. Tento záujem však možno považovať len za formálny záujem, matka telefonicky komunikuje len s dcérami v CDR A.. Rodičia si voči mal. dieťaťu dlhodobo neplnia svoju vyživovaciu povinnosť, na ktorej plnenie boli upozornení zo strany CDR A., ako aj tunajšieho oddelenia SPODaSK. Rodičia sa nezúčastňujú súdnych pojednávaní vo veci starostlivosti o mal. dieťa, nie je možné zabezpečiť ich prítomnosť na súdnom pojednávaní ani prostredníctvom predvedenia policajnou hliadkou. Rodičia sa stále sťahujú, často menia bydlisko, prípadne prespávajú u príbuzných a cez deň sa potulujú, nie je možné ich zastihnúť a vykonať s nimi pohovor alebo vykonať sociálne šetrenie pomerov. Dňa 16.08.2023 úrad telefonicky kontaktoval terénnych sociálnych pracovníkov Mesta O. za účelom overenia pobytu rodičov mal. dieťaťa. Terénna sociálna pracovníčka Mesta O. uviedla, že rodičia naposledy bývali na adrese W. N., O., avšak na uvedenej adrese sa nenachádzajú a ich terajší pobyt nie je známy. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava je toho názoru, že v najlepšom záujme dieťaťa je vyslovenie jeho osvojitelnosti a následné osvojenie tak, aby vyrastal úplnej rodine.

9. Zo správy Centra pre deti a rodiny I. A. zo dňa 9.8.2023 vyplýva, že matka maloletého sa o svojho syna zaujímala prostredníctvom telefonátov so zamestnancami CDR A.. V roku 2021 bol záujem matky intenzívnejší - v tomto období ho matka navštívila dňa 29.6.2021. V roku 2022 evidujú kontakty dňa 3.1.2022, 19.1.2022, 11.5.2022, 12.7.2022. Následne ich matka kontaktovala ešte 8.3.2023 a 21.3.2023, kedy ju informovali o skutočnosti, že maloletý bol umiestnený v pestúnskej rodine. Otec maloletého S. A. sa o syna v telefonickom rozhovore zaujímal 2x, t.j. 19.01. a 25.01.2022, kedy avizoval návštevu CDR, ktorá sa však neuskutočnila. Oznámenie o povinnosti platiť výživné bolo obom rodičom doručované poštou 28.2.2022, následne boli informovaní aj o zmene výšky výživného v súvislosti so zmenou súm životného minima, ktoré sa od 1.7.2022 upravovalo. Rodičia túto poštu prebrali, ale napriek tomu si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu neplnili.

10. Kolízny opatrovník v konaní pred súdom uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že rodičia sa o dieťa už minimálne pol roka nezaujímajú, a ani ich predchádzajúce kontakty dieťaťa nepovažujú za skutočný záujem, odporúčajú vysloviť osvojitelnosť maloletého. Majú za to, že sú splnené zákonné podmienky aj na pozbavenie rodičov rodičovských práv.

11. Pestúni maloletého na pojednávaní dňa 21.9.2023 zhodne uviedli, že maloletý sa u nich nachádza už od 9.2.2023. Rodičia maloletého ich odvtedy vôbec nekontaktovali, ani telefonicky, ani inak. Nie sú mi známe žiadne okolnosti vylučujúce splnenie účelu osvojenia a v budúcnosti by si maloletého radi osvojili.

12. Súd vec právne posúdil nasledovne:

Podľa § 102 ods. 1 písm. Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa, najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

c) ak dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhodne súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

Podľa ustanovenia § 137 CMP, návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

Podľa ustanovenia § 138 ods. 1 CMP účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

Podľa ustanovenia § 139 CMP súd v konaní vyslúchne toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľovi skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

13. Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení skutkových okolností, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení vyslovil osvojiteľnosť maloletého S., čo znamená, že dieťa je pre prípad osvojenia právne voľné a osvojenie do budúcnosti bude nepochybne v jeho najlepšom záujme. Súhlas rodičov na osvojenie dieťaťa v danom prípade nie je potrebný, keďže boli splnené podmienky podľa § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine. Rodičia totiž neprejavujú o dieťa skutočný záujem, v posledných 6 mesiacoch ho nenavštívili a ani iným spôsobom sa o dieťa nezaujímali, vyživovaciu povinnosť si neplnili, na svoju rodičovskú rolu úplne rezignovali. Podľa názoru súdu sú splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého, nakoľko neboli zistené žiadne objektívne okolnosti ani právne skutočnosti, ktoré by bránili vysloviť osvojiteľnosť a umožniť tak osvojenie mal. S. do budúcnosti. Rodičia navyše závažným spôsobom zanedbávajú výkon rodičovských práv a povinností, a to napriek predchádzajúcim upozorneniam. O maloletého neprejavujú reálny záujem, vyživovaciu povinnosť si vôbec neplnia a neprejavujú ani žiadnu snahu upraviť si svoje sociálne pomery. Je preto v záujme maloletého, aby boli rodičia pozbavení výkonu rodičovských práv. Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, majúc za to, že takéto rozhodnutie je v najlepšom záujme maloletého.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).